

STORTINGET

Representantforslag 41 S

(2025–2026)

fra stortingsrepresentant Maren Grøthe

Dokument 8:41 S (2025–2026)

Representantforslag fra stortingsrepresentant Maren Grøthe om å oppheve klimanøytralitetsmålet

Til Stortinget

Bakgrunn

Klimanøytralitetsmålet ble vedtatt av Stortinget gjennom vedtak 897 av 14. juni 2016 i forbindelse med behandlingen av Innst. 407 S (2015–2016) Samtykke til ratifikasjon av Parisavtalen av 12. desember 2015 under FNs rammekonvensjon om klimaendring av 9. mai 1992. Vedtaket lyder som følger:

«Stortinget ber regjeringen legge til grunn at Norge skal sørge for klimareduksjoner tilsvarende norske utslipp fra og med 1. januar 2030, og at klimanøytralitet kan oppnås gjennom EUs kvotemarked, internasjonalt samarbeid om utslippsreduksjoner, kvotehandel og prosjektbasert samarbeid.»

Klimanøytralitetsmålet er ikke meldt inn under Parisavtalen eller tatt inn i norsk klimalovgivning. Regjeringen varslet i forslag til statsbudsjett for 2026 at den vil komme tilbake til hvordan klimanøytralitetsmålet skal innrettes når det foreligger mer informasjon om utslippsutviklingen og om hvordan markedet for artikkel 6-kvoter vil utvikle seg etter 2030.

Snart ti år etter at klimanøytralitetsmålet ble vedtatt av Stortinget, er det fortsatt høyst uklart hva som er målets rammer og innhold. Eksempelvis er det ikke klargjort om, eller i hvilken grad, skog- og arealbrukssektorens opptak kommer til fratrekk fra resterende norske utslipp fra og med 2030. Dette gjelder også for

kvotekjøp utført av norske kvotepliktige virksomheter. Ulik forståelse av målet for gitte eksempler gir et utfallsrom der vedtatt målsetting kan variere med flere mill. tonn CO₂-ekvivalenter i ambisjonsnivå. Videre foreligger det ingen enhetlig forståelse om hvorvidt utslippsreduksjoner tilsvarende resterende norske utslipp, slik det ble formulert i Stortingets vedtak, gjelder for enkeltåret 2030 eller alle påfølgende år frem til Norge oppnår nøytralitet. En forpliktelse som innebærer en årlig godtgjørelse av gjenværende utslippsgap mot klimanøytralitet, vil øke målets samlede ambisjonsnivå og kostnader betraktelig.

Det er ikke presentert en konkret plan for hvordan klimanøytralitetsmålet skal innfris. Det rapporteres heller ikke om målet i regjeringens årlige Klimastatus og -plan på tilsvarende måte som for Norges internasjonalt forpliktende og lovfestede klimamål. Det er dermed ikke klarhet i hvilke fleksibilitetsmekanismer som skal benyttes innenfor rammene av Stortingets vedtak. Dagens internasjonalt tilgjengelige fleksibilitetsmekanismer varierer i tilgjengelighet, kvalitet og pris, og vil gi innvirkning på målets realisme og samlede kostnad for innfrielse. Det er foreliggende ingen vurdering av om målet er innrettet slik at det bidrar til mest mulig virkningsfull og kostnadseffektiv klimafinansiering.

Gitt overnevnte usikkerhet om tolkning og innretning av klimanøytralitetsmålet er anslått kostnad krevende å beregne, men målet må forventes å innebære betydelige kostnader. Eksempelvis publiserte Statistisk sentralbyrå 7. mai 2025 et diskusjonsnotat om klimanøytralitetsmålet med undertittelen «For ambisiøst til å være sant?» der det anslås at å innfri målet vil øke kostnadene for norsk klimapolitikk med 25 til 100 pst., avhengig av innretning. (Statistisk sentralbyrå (2025) Nor-

way's net-zero emissions target for 2030. Too ambitious to be true? Discussion papers 1024)

Norge har i dag en rekke ulike klimapolitiske målsettinger og ambisjoner utarbeidet over tid, med ulik innretning og tidvis motstridende målformulering. Klimanøytralitetsmålet fraviker således klart fra Norges forpliktelser under Parisavtalen og, avhengig av tolkning og innretning, utgjør det trolig verdens mest ambisiøse klimamål. Forslagsstilleren mener dette bidrar til en mindre helhetlig og forståelig klimapolitikk, noe som kan svekke klimapolitikkens legitimitet.

Forslagsstilleren mener det er behov for en opprydding i Norges ulike klimapolitiske ambisjoner. Klimanøytralitetsmålet fremstår i dag som en lite hensiktsmessig og uavklart nasjonal tilleggsambisjon som betydelig fraviker Norges folkerettslig forpliktende klima-

mål. Kostnadene for oppnåelse er usikre, men kan å bli betydelige, uten at det foreligger gode vurderinger av om målet bidrar til en kostnadseffektiv eller virkningsfull klimafinansiering. Norge har allerede blant verdens høyeste forpliktende klimamål under Parisavtalen. Innsatsen bør prioriteres mot å innfri disse.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

Vedtak 897 av 14. juni 2016 om klimanøytralitetsmålet oppheves.

18. november 2025

Maren Grøthe